

สรุปประเด็นปัญหาอุปสรรคที่พบจากการสัมภาษณ์เชิงลึก 8 จังหวัด

1. วิธีการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

1) มีการถ่ายทอดนโยบายลงสู่การปฏิบัติมีปัญหาเรื่องการสื่อสาร การทำความเข้าใจ ควรใช้วิธีอบรม หรือแจกคู่มือการปฏิบัติงาน จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาโครงการได้ดีขึ้น

2. เป้าหมายของการดำเนินงานตามโครงการ ทั้งในระดับ Output Outcome Impact

1) อยากให้กรมทบทวนเป้าหมายตัวชี้วัดเป็นรายพื้นที่
2) สถานประกอบการมีความต้องการฝึกอบรมเกินกว่าเป้าหมายที่ได้รับทำให้ไม่สามารถรองรับความต้องการฝึกอบรมได้ครบถ้วน

3) คำว่าสคูฝึกอบรมที่ใช้ในการฝึกเตรียมเข้าทำงานไม่เพียงพอ ไม่ได้รับการปรับมาเป็น 10 ปีแล้ว
4) เป้าหมายส่วนใหญ่เป็น EEC ที่ได้รับมาจากกรม ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในพื้นที่
5) โครงการ EEC จะเน้น 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นหลัก ซึ่งสถานประกอบการที่เข้าร่วมการฝึกอบรมไม่ได้มีครบทั้ง 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ดำเนินการได้มีเพียง 5 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งนี้ในสถานประกอบการกลุ่มที่เหลือเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ สพร. เข้าไม่ถึง เพราะเป็นกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สพร. ตามเทคโนโลยีไม่ทัน วัสดุฝึก และเครื่องมือที่มีอยู่ไม่รองรับ และกลุ่มนี้มีระบบการพัฒนาคนของตนเองอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามมีสถานประกอบการที่มีความต้องการฝึกอบรมแต่ไม่อยู่ใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งกลุ่มนี้จะได้รับการพิจารณาการฝึกอบรมในระดับรองๆ ถ้างบประมาณหมดก็จะไม่ได้รับการฝึกทั้งที่มีความต้องการเป็นปริมาณมาก

6) การกำหนดระยะเวลาอบรม 30 ชั่วโมง ทำให้สถานประกอบการเป็นจำนวนมากไม่สามารถให้พนักงานมาอบรมได้ ควรมีการยืดหยุ่นในเรื่องระยะเวลาฝึกอบรม เป็น 18-30 ชั่วโมง

7) กลุ่มเป้าหมายบางกลุ่มมีปัญหาอุปสรรค เช่น โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ สปก. ไม่สามารถส่งเจ้าหน้าที่เข้าอบรมได้เนื่องจากกระทบกับเวลาทำงาน

8) ฝึกเตรียมเข้าทำงานหากกลุ่มเป้าหมายยาก แต่ฝึกแล้วมีงานทำ

9) เป้าหมายไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สพร. ได้รับเป้าหมายที่เน้นโครงการเทคโนโลยีขั้นสูง (เกษตรแปรรูปและอาหาร) ในขณะที่จุดเน้นของจังหวัดเป็นเรื่อง โลจิสติกส์

3. การดำเนินงานระดับจังหวัดมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กร

4. การจัดทำแผนการดำเนินงานระดับจังหวัด เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการ

1) ขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนงานโครงการฯ เป็นลักษณะ Top down ทำให้ต้องมีการปรับขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมเพื่อให้ดำเนินงานเสร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด

2) ช่วงเวลาฝึกอบรมที่สถานประกอบการต้องการฝึกไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน เช่น สปก. สามารถฝึกอบรมได้ ในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณเป็นส่วนใหญ่ หรือในช่วงที่งบประมาณยังลงมาไม่ถึงเพราะเป็นช่วง low season

3) การมอบวุฒิบัตรไม่สามารถมอบได้ทันทีที่จบฝึก เนื่องจากขั้นตอนการออกวุฒิบัตรมีความยุ่งยาก ต้องรอให้จบการฝึกก่อนจึงจะสามารถคีย์ข้อมูลในวุฒิบัตรได้

4) กลุ่มเป้าหมายที่เป็นการฝึกยกระดับทั่วไปมีจำนวนน้อย และไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้ จึงมีการปรับแผนในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการฝึกอบรมของ สปก.

5. การจัดสรรงบประมาณและการเบิกจ่าย มีความเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรม มีปัญหาอุปสรรคหรือข้อเสนอแนะใดหรือไม่อย่างไร

- 1) งบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาในการฝึกอบรม
- 2) การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่ไม่พอ เช่น ค่าสาธารณูปโภค
- 3) การจัดสรรเงินให้มาเป็นช่วง แต่ด้วยระเบียบต้องเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน กรมควรจัดสรรงบประมาณมาให้ในคราวเดียวเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ
- 4) การฝึกเตรียมเข้าทำงาน งบประมาณค่าวัสดุฝึกไม่เพียงพอ กรมควรทบทวนค่าวัสดุฝึกในทุกสาขา
- 5) ควรแยกงบประมาณให้ชัดเจน โดยแยกงบประมาณในการฝึกอบรมกับค่าสาธารณูปโภคเพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ
- 6) การจัดสรรงบประมาณมาช้า คือมีเป้าหมายแล้วแต่งบประมาณยังไม่ได้รับ ทำให้ไตรมาสแรกไม่สามารถฝึกได้ กว่าฝึกได้คือไตรมาส 2

6. มีกระบวนการหรือวิธีการในการหากกลุ่มเป้าหมาย

- 1) การฝึกเตรียมเข้าทำงาน หากกลุ่มเป้าหมายได้ยาก
- 2) กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้เสพยาเสพติด โดนไล่ออก เรียนที่อื่นไม่จบ ทำให้มีปัญหา Drop out ระหว่างฝึกกว่า 50%
- 3) กลุ่มเป้าหมายที่เป็นสถานประกอบการหายาก เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก

7. หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมตามโครงการ เป็นหลักสูตรจากส่วนกลางหรือหลักสูตรในพื้นที่

- 1) การฝึกอบรม 40 % เป็น soft skill ที่เหลือ 60 % เป็น Hard skill ทั้งนี้การแก้ปัญหาการฝึก Hard skill ถ้าสถานประกอบการไม่สามารถฝึกในระยะเวลา 30 ชั่วโมงได้ ก็จะใช้วิธีเลี้ยงไปฝึกหลักสูตร soft skill แทน
- 2) ระยองมีความต้องการหลักสูตรฝึกอบรมที่หลากหลายการนำหลักสูตรกลางมาใช้ไม่ตรงกับความต้องการพื้นที่ ซึ่งหลักสูตรกลางนำมาปรับได้เพียงบางหัวข้อเท่านั้น หลักสูตรกลางนำมาใช้ได้น้อยไม่ตอบสนองความต้องการ
- 3) การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ต้องขึ้นทะเบียน และขั้นตอนที่ยุ่งยาก
- 4) ควรให้มีการแชร์ฐานข้อมูลหลักสูตรทั่วประเทศ โดยให้นำฐานข้อมูลหลักสูตรระดับจังหวัดมารวมไว้ด้วยกันเพื่อจะได้นำมาใช้งานร่วมกันได้
- 5) การฝึกยกระดับการกำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 30 ชั่วโมงนานเกินไป สถานประกอบการจะไม่มาฝึก
- 6) มีความล่าช้าในการส่งหลักสูตรให้ สพท. รับรอง
- 7) หลักสูตรที่เป็นเทคโนโลยีชั้นสูงต้องใช้หลักสูตรในพื้นที่ เพราะหลักสูตรกลางไม่มี

8) บางจังหวัดมีเครื่องมือ อุปกรณ์การฝึก แต่บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถในการในการใช้เครื่องมือฝึกอบรม

9) หลักสูตรการฝึกไม่สามารถต่อยอดมาทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และบางหลักสูตรไม่มีมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติมารองรับ

8. การคัดเลือกวิทยากร วัสดุอุปกรณ์/เอกสารประกอบการอบรม และคุณสมบัติของผู้เข้าอบรมเป็นไปตามที่กำหนด

- 1) วิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสูงหาได้ยาก เพราะอัตราค่าตอบแทนต่ำ
- 2) ค่าวัสดุอุปกรณ์ได้น้อย งบประมาณไม่เพียงพอ
- 3) ผู้เข้าฝึกเตรียมเข้าทำงานความรู้ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม ทำให้มีปัญหา Drop out ระหว่างฝึกอบรม

-3-

9. ผลการดำเนินงานทั้งในระดับ Output Outcome Impact

9.1 โครงการเพิ่มศักยภาพแรงงานรองรับ Thailand 4.0

1) ชั่วโมงฝึกกำหนด 30 ชั่วโมง สถานประกอบการไม่สะดวกทำให้ต้องหยุดไลน์การผลิต สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรม 18 ชั่วโมง กรมศรียัดหยุนเพื่อให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

2) โครงการกำหนดการฝึกให้ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย แต่ในผลการดำเนินการพบว่ามีหลายหน่วยงานดำเนินการฝึกอบรมให้กับกลุ่มอุตสาหกรรมที่นอกเหนือจาก 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว

9.2 โครงการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมและบริการ

1) การฝึกเตรียมเข้าทำงานมีบางแห่งจัดฝึกอบรมน้อยกว่า 3 เดือน (360 ชม) ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ

2) มีปัญหากลุ่มเป้าหมายฝึกเตรียมเข้างาน มีการ Drop out ระหว่างฝึกอบรมสูง

3) ค่าวัสดุฝึกไม่เพียงพอ

9.3 โครงการเพิ่มผลิตภาพแรงงานสู่ SME 4.0

1) กลุ่มเป้าหมายหายากเนื่องจากพื้นที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งมีระบบการฝึกอบรมกำลังแรงงานของตนเองอยู่แล้ว

2) สถานประกอบการไม่ยอมเปิดเผยข้อมูล ซึ่งเป็นความลับของทางบริษัท

3) โครงการมีหลายกิจกรรม ควรรวมให้เป็นกิจกรรมเดียวแล้วให้ที่ปรึกษาดำเนินการ ทั้งกระบวนการ เพราะจะได้รู้ปัญหาด้วย

4) ขอให้เน้นคุณภาพในการฝึกอบรมนักพัฒนาพันธุ์ใหม่

9.4 โครงการพัฒนาฝีมือแรงงานรองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

1) หลักสูตรกำหนดให้ระยะเวลาในการอบรมยาวนานเกินไป (30 ชั่วโมง) ควรมีการยืดหยุ่นเป็น (18-30 ชั่วโมง)

9.5 โครงการศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีขั้นสูงรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

1) โครงการกำหนดการฝึกให้ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย แต่ในผลการดำเนินการพบว่า มีหลายหน่วยงานดำเนินการฝึกอบรมให้กับกลุ่มอุตสาหกรรมที่นอกเหนือจาก 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว

9.6 โครงการเพิ่มทักษะกำลังแรงงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1) การฝึกเตรียมเข้าทำงานมีบางแห่งจัดฝึกอบรมน้อยกว่า 3 เดือน (360 ชม) ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ

2) การฝึกยกระดับมีบางแห่งจัดฝึกอบรมน้อยกว่า 30 ชม. ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ

9.7 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์รองรับธุรกิจขนส่งและการค้าระหว่างประเทศ

1) โครงการได้กำหนดระยะเวลาการฝึก 4 เดือน (480 ชม.) โดยเป็นทฤษฎี 2 เดือน และฝึกปฏิบัติใน สปก 2 เดือน แต่การฝึกหลักสูตรการขนส่งทางทะเลและทางอากาศ มีระยะเวลาการฝึกเพียง 60 ชม.

9.8 โครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

1) การฝึกอบรมผู้ต้องขัง ได้รับเป้าหมายน้อย แต่กรมราชทัณฑ์มีความต้องการฝึกเกินกว่าเป้าหมาย กรมควรพิจารณาเป้าหมายให้สอดคล้องกับความต้องการด้วย

9.9 การพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามระดับมาตรฐานฝีมือแรงงาน

1) ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปีสุดท้าย เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสถานประกอบการกิจการจะเข้าร่วมน้อยเพราะต้องถ้าพนักงานสอบผ่าน สปก.ต้องปรับค่าจ้าง

2) งบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการ

9.10 ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

1) ควรมีงบฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนการทดสอบ

2) ในการจัดสถานที่ทดสอบเจ้าหน้าที่ประสานการทดสอบต้องเป็นผู้จัดสถานที่ทดสอบเอง จึงควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ประสานการฝึกให้มีความรู้ในเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ด้วย

3) เอกสารCBT กับข้อสอบระบบ E-testing ไม่ตรงกัน

4) E-testing ระบบไม่รองรับ เช่น ข้อสอบถามเกี่ยวกับรูป แต่ไม่มีรูปให้ดู ต้องแก้ปัญหาโดยการไปถ่ายรูปมาให้ผู้ทดสอบ

5) ข้อสอบ E-testing โจทย์กับคำตอบไม่ตรงกัน

6) กรรมการ มีปัญหาเรื่องงบประมาณถ้าผู้เข้าทดสอบไม่ถึง 10 คน จ้างกรรมการไม่ได้

7) เป้าทดสอบกับเป้าประเมินความรู้ความสามารถไม่สอดคล้องกัน เช่น เป้าทดสอบ 500 คน เป้าประเมิน 200 คน

9.11 โครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

1) การฝึกอบรมกลุ่มยาเสพติด ผลที่ได้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายยังไม่มี ความตั้งใจในฝึกอบรม

9.12 โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

1) มีบางหน่วยงานจัดฝึกอบรมโครงการนี้ให้กับผู้รับการฝึกที่มีอายุน้อยกว่า 60 ปี กว่า 500 คน โดยมีอายุน้อยที่สุดคือ 16 ปี และมากที่สุดคือ 96 ปี

9.13 ปัญหาอื่นๆ

1) ลงทะเบียนฝึกแล้ววันจริงไม่มาทำให้จำกัดสิทธิผู้อื่นในการฝึกอบรม

2) การจัดสัมมนาควรจัดสำหรับเจ้าหน้าที่ แผน 1 รอบและอีกรอบสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานด้านการฝึกอบรม

- 3) ใบสมัครมีเนื้อหาที่ต้องกรอกเยอะเกินความจำเป็น รายละเอียดที่ไม่จำเป็น เช่น ชื่อสถานศึกษาระดับมัธยม และตัวหนังสือในใบสมัครเล็กเกินไปผู้สูงอายุกรอกลำบาก
- 4) ใบสมัครมีข้อความให้กรอกเยอะ ตัวหนังสือเยอะ ข้อมูลบางอย่างไม่มีความจำเป็น เช่น เรียนโรงเรียนอะไร ระดับชั้นใด
- 5) ควรเพิ่มเป้าหมายฝึกเตรียมเข้าทำงาน เพราะฝึกแล้วเห็นผลสำคัญที่ได้จริง Out put /Out come ชัดเจน ฝึกแล้วทักษะเพิ่มขึ้น ได้งานทำ
- 6) กรมควรทำ หน่วยงาน Excellent center ตามยุทธศาสตร์จังหวัด
- 7) หลักสูตรฝึกเตรียมเข้าทำงานควรปรับให้เป็นผู้เข้ารับการฝึกที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ปัจจุบันเป็น 15 ปี จบไปก็ยังไม่สามารถเข้าทำงานได้
- 8) กรมควรส่งเสริมการฝึกเตรียมเข้าทำงานให้แก่กลุ่มที่เป็นเจ้าของสถานประกอบการกิจการเพื่อจะได้ Out come ที่ชัดเจน
- 9) การฝึกอบรมที่เหมาะสมคือ 6 เดือนแรก ควรเป็นฝึกเตรียม 6 เดือนหลัง ควรเป็นการฝึกยกระดับ เพราะเป็นช่วง low season

12. ระบบการกำกับติดตามประเมินผล

- 1) ผู้ผ่านการฝึกที่จบไปแล้วติดตามได้ยาก สิ้นเปลืองงบประมาณในการติดตาม ที่แจกแบบไปทางไปรษณีย์ไม่ได้รับการตอบกลับ
- 2) ควรเอาแบบฟอร์มประกันคุณภาพมาใช้ในการติดตามประเมินผล
- 3) การให้ผู้รับการฝึกศิษย์แบบสำรวจเข้ามาเอง หากเป็นผู้ผ่านการฝึกที่มีความรู้จะสามารถศิษย์ได้แต่ระดับคนงานจะไม่มีเวลาทำ ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุเจ้าหน้าที่จะกรอกให้ วิธีการแจกแบบคือจะแจกในวันจบฝึกอบรม แล้วให้กรอกเลย

13. การดำเนินการติดตามประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 1) หากต้องการข้อมูลที่เป็นความจริง ควรใช้บุคลากรจากภายนอกดำเนินการติดตามจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นความจริง
- 2) การวัดประสิทธิภาพการทำงาน ควรใช้คำที่วัดได้ทั้งทักษะและความรู้ ใช้ศัพท์ที่ไม่เป็นเชิงวิชาการปรับคำพูดให้เข้าใจง่าย
- 3) ควรใช้แบบติดตามแบบง่ายๆ ข้อคำถามน้อยๆ อ่านแล้วเข้าใจง่าย ควรปรับข้อความให้สั้นลงและให้เหลือเพียงหน้าเดียว
- 4) ใช้ระบบ IT แบบง่าย ในการในการติดตามและประเมินผล
- 5) มีการกำกับติดตามข้อมูลเป็นช่วงๆ อย่างต่อเนื่อง
- 6) ควรมีงบประมาณสำหรับการติดตามและประเมินผลโดยตรง
- 7) อยากให้มีการบูรณาการความร่วมมือในการติดตามประเมินผลร่วมกับกรมการจัดหางานและหน่วยงานภาคเอกชน

.....